

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercyja w półkolumnie drukiem garmont, 7 cen- tów od wiersza — Reklama- cye są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

Na rzecz gr. kat. seminaryum nauczycielskiego we Lwowie zapewniono następujące datki: Gminy miejskie Sambora i Starego- miasta datki jednorazowe po 50 zł., gminy izraelskie Sambora i Drohobyczy po wieczne czasy każda po 20 zł. rocznie, gr. kt. ka- techeta przy szkole głównej w Drohobyczu ksiądz Leon Krasicki datkę jednorazową w kwocie 5 zł., nieznajomy dobroczyńca 10 zł. walut. austr.

Okazaną temi ofiarami pożyteczną dla ogółu dążność ku po- dniesieniu szkół ludowych podaje się z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 6. czerwca 1865.

Gmina Buchowiec w obwodzie przemyskim celem zaprowa- dzenia u siebie uregulowanej nauki szkolnej, zobowiązała się po wieczne czasy wystawić budynek szkolny z pomieszkaniem dla nau- czyciela i utrzymywać go zawsze w dobrym stanie, starać się o utrzymanie szkoły w oehędźstwie, na opał szkoły zakupować drzewo za 12 zł. rocznie i zwozić, nareszcie kaźdoczesnemu nauczycielowi, który oraz ma pełnić służbę diaka i za to pobierać zwykłe do tej funkcyi przywiązane dochody, płacić rocznie po 105 zł. w. a.

Okazaną temi ofiarami pożyteczną dla ogółu dążność ku po- parciu oświaty ludu, podaje się z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 9. czerwca 1865.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

(Pismo odręczne Najjaśn. Pana do hr. Zichy.) *Gazeta wiedeńska* zamieściła następujące pismo odręczne Najjaśn. Pana:

Kochany hrabio Zichy! Gdy ustały pożałowania godne stosunki, które Mię w duchu postanowienia Mojego z dnia 15. maja 1861 r. i odręcznego pisma Mojego z dnia 5. listopada 1861 r. skłoniły do czasowego ograniczenia prawnych atrybucyj rady Mojej namiestni- czej węgierskiej, oraz do przekazania przestępstw przeciwko por- ządkowi publicznemu i bezpieczeństwu osób i własności sądom wojskowym w królestwie Mojem węgierskiem, tudzież do rozsze- rzenia działalności tychże sądów na c. k. urzędników i sług cywil- nych i na straż finansową, gdy teraz sadzę, iż z pewnością oczeki- wać mogę, że knewanu ku przywróceniu owych stosunków rozbija się o rozsądek wiernej ludności królestwa Mojego węgierskiego i o czujność władz, przeto spowodowany jestem do przywrócenia w całej rozciągłości atrybucyj rady Mojej namiestniczej węgierskiej, wyz powołaniem pismem mojem odręcznem czasowo ograniczonych, do zniesienia od dnia 1. lipca obecnej nadzwyczajnej działalności sądów wojskowych, w Węgrzech wyzpowołaniem postanowieniem Mojem ustanowionych, i do przekazania spraw, które im do osąd- zienia przydzielone zostały, sądom cywilnym, które to sądy cywilne w sądeniu przestępstw drukowych postępować mają wedle instruk- ceyi, jako dodatek do regulaminu drukowego z dnia 27. maja 1852 roku w królestwie Mojem węgierskiem prawnie obowiązującego. w ślad projektu tu dołączonego, wydać się mającej, której to in-strukcyei niniejszem zatwierdzenie Moje udzielam.

Polecam zarazem Mojemu ministrowi wojny, ażeby polecił wła- ściwym sądom wojennym, izby śledztwa w ślad postanowienia Mo- jego z dnia 15. maja 1861 r. i odręcznego pisma Mojego z dnia 5. listopada 1861 przeciwko osobom cywilnym i straży finansowej rozpoczęte, do terminu wyznaczzonego ile możności skończyły. sprawy zaś nie załatwione tabuli sądowej Mejej królewskiej w Pes- cie przesłały, która według natury spraw bądź sama je załatwi, bądź takowe przesłać właściwym instancjom sądowym do załatwie- nia, według przepisów kompetencyjnych, powszechnie obowiązujących.

Do załatwiania obowiązków dyrektoratu caesarum regalium, od których wyłączone są, jak się rozumie samo przez się, wszelkie sprawy kameralne i cywilne, zatwierdzam obsadzenie posad projek- towanych według budżetu na rok 1865, i polecam Mojej nadwornej węgierskiej kancelaryi zarządzenie tego, co z rzeczy wypada wzglę- dem obsadzenia posad w mowie będących.

W końcu zezwalam, ażeby tak zwane sprawy tabularne, (spra- wy, w których tabula królestwa stanowiąc ma w pierwszej instancji) sążone były w Mojej królewskiej tabuli sądowej w duchu reskryptu Mojego z dnia 13. czerwca 1864 roku, w senacie złożonym z ośmiu sędziów i jednego przydującego.

Buda, 8. czerwca 1865 r.

Franciszek Józef, m. p.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 16. czerwca.

Na przedwczorajszym posiedzeniu izby deputowanych Rady państwa wniósł deputowany *Brinz* interpelacyę do Jego Excelencyi ministra spraw zagranicznych w sprawie szleswicko-holsztyńskiej. Interpelant zapytuje, czy zwołanie stanów z r. 1854 zamiast z r. 1848 jest już nieodwołalnie uchwalone, a powtóre jak postąpi Au- strya w sprawie zamierzonego oddalenia Księcia Augustenburgskiego z Księstw. Z porządku dziennego przypadło potem pierwsze od- czytanie raportu komisji Rady państwa do kontrolowania długów państwa. Izba uchwaliła odesłać ten raport do istniejącej na to komisji. Drugim z kolei przedmiotem porządku dziennego był pro- jekt ustawy względem uwolnienia instytucyj kredytowych od po- wszechnych postanowień o należytościach od spraw sądowych i t. p. Izba przyjęła tę ustawę bez debaty podług wniosków wy- działu. Potem przystąpiono do obrad nad wnioskiem *Bergera* wzglę- dem objaśnienia §. 13. patentu z lutego, szczegóły tych rozpraw podamy w jutrzejszym numerze. W końcu przed samem zamknię- ciem posiedzenia przedłożył Jego Ex. minister finansów projekt ustawy względem dalszego poboru podwyższonych podatków, stempli i należytości na miesiące lipiec, sierpień i wrzesień. Minister pro- ponował, ażeby sprawę tę uznano za nagłą i przydzielono wy- działowi finansowemu, co też uczyniła izba. Przyszłe posiedzenie naznaczono na piątek.

W pruskiej izbie deputowanych toczyły się 13. b. m. obrady nad wnioskiem rządowym względem kosztów wojennych w Księ- stwach. Deputowany *Wagener* przedłożył następujący wniosek: „Izba raczy zezwolić na użycie kosztów wojennych z zastrzeżeniem etatowego wykazania wydatków, a zarazem wyrazić nadzieję, że rząd będzie się starał ze zaspokojeniem pretendentów uzyskać Księ- stwa Nadelbiańskie dla Prus.“ Prezydent ministrów p. *Bismark* oświadczył: „Program izby deputowanych z roku przeszłego został wykonany z wyjątkiem ustanowienia Księcia Fryderyka VIII. To je- dnak możemy uczynić każdego dnia, jeżeli Książę udowodni swoje prawa. Mimo to, zostało zaleconem odmówienie kosztów wojennych. Kraj ma prawo, dowiedzieć się o wyroku izby.“ Co do poprawki *Wagenera* mówił p. *Bismark*: „Byłoby dobrze, gdyby Księstwa zostały przyłączone do Prus, ale wniosek taki dały się wykonać tylko z reprezentacyą kraju, która przyzwala na środki. Chociażby anexya nie mogła nawet liczyć na powodzenie, miałaby ona przecież tę korzyść, że Prusy mogłyby postawić swoje żądania. W roku 1864 zjechałem się z dziedzicznym Księciem Augustenburgskim. Książę ten odrzucił nawet mierne żądania mówiąc: „Dlaczego przy- szliście do Szleswiku, bez was byłibyśmy nierównie łatwiej dali so- bie radę.“ Jeżeli zatem odrzucono słuszne nasze żądania, to mamy teraz prawo żądać jeszcze więcej.“

Na posiedzeniu francuskiego ciała prawodawczego z 12go b. m. toczyły się rozprawy o budżecie spraw zagranicznych. *Carnot* korzystał ze sposobności, by poruszyć znowu kwestyę pol- ską, mówić przeciw Rosyi i ostrzegać przed jej planami na przy- szłość. *J. Favre* przemawiał w sprawie dwóch Francuzów, z któ- rych jeden w Stambule a drugi w Rosyi doznają prześladowania, żądał więc ochrony i zadośćuczynienia dla nich. Minister stanu *Rouher* odpowiedział krótko, że rząd potrafi zawsze i wszędzie bronić prawa i godności swoich krajowców. Budżet spraw zagra- nicznych został przyjęty.

Mówią, że Jego Świątobliw. Papież zamierza w rocznicę swo- jej koronacyi ulaskawić większą część więźniów politycznych, którzy znajdują się w więzieniu w st. Michele. Nie będzie to je- dnakże taka amnestya jeneralna, jak w roku 1846.

Rząd hiszpański wydał również jak francuski i angielski de- krety, w którym oświadcza, że nie może dłużej uznawać skonfede- rowanych stanów południowych za stronę wojującą.

Od granicy rosyjskiej pisza do *Bothsch*, pod dniem 9. b. m.: Od śmierci Wielkiego Księcia słyhać tu w naszych kołach politycznych, że gabinet rosyjski ma zająć odmienne stanowisko w kwestyi Księstw i że w skutek tego w Petersburgu skłaniają się teraz wydać dokumenta potrzebne do nadania prawnego znaczenia ustępstwu pretensyi rosyjskich na rzecz Wielkiego Księcia Olden- burgskiego, motywując zwrot rzeczony tem, że Rosya z powodu za- ręczyu następcy tronu z Księżniczką duńską Dagmarą, nie miała po- wodu przyczyniać się w czemkolwiek do wzmocnienia pretensyi któregokolwiek kandydata; teraz zaś z śmiercią następcy tronu, powód ten odpadł, i Rosya która już raz chciała przelać swoje prawa na Księcia Oldenburgskiego, nie ma powodu odmawiać swego poparcia kandydatowi spokrewnionemu. Ten sąd o rzeczy mógł może być słusznym, dopóki chodziło o kandydaturę W. księcia Ol- denburgskiego, bo w Petersburgu ze względów familijnych zapewne chętnie zgodziliby się aby ten pretendent otrzymał Księstwa, ale

odkąd rozszerzyła się pogłoska, że Wielki Książę dla tego tylko chciałby posiadać wszystkie dokumenta popierające jego pretensje, aby następnie swoje prawa odprzedać Prusom — bezwątpienia inaczey zdecydowano w Petersburgu. Bo cóżby to była za korzyść dla Rosyi dopomagać panu Bismarkowi do powiększenia potęgi Prus? Nie w tem zaiste nie będzie dziwnego, jeżeli usłyszymy wkrótce, że pan Bismark usiłuje wykazać gabinetowi petersburskiemu te korzyści. Być może, że ten polityk będzie się starał używać w Petersburgu zwykłych swoich środków dyplomatycznych, ale te zapewne na nic się nie zdadzą.

O proklamacyi Johnsona nadeszły teraz bliższe szczegóły. Nadaje ona amnestyę i przywraca do praw własności, z wyjątkiem prawa posiadania niewolników. Osoby, które były zawikłane w powstaniu, przeciw którym na mocy ustaw o konfiskacie wytoczony został proces, muszą składać przysięgę, że będą posłusznymi rządowi i zastosują się do ustaw i proklamacyi wydanych w ciągu powstania względem oswobodzenia niewolników. Wykluczeni z amnestyi są: cywilni urzędnicy i polityczni ajenci Stanów południowych, osoby, które opuściły miejsce w kongresie lub posady w sądzie, w armii albo we flocie, ażeby brać udział w powstaniu; oficerowie wyższej rangi niż pułkownicy, oficerowie wyższej rangi niż porucznicy, elewi wojskowi szkoły nawigacyjnej w West-Point, wszyscy ci, którzy jeńców wojskowych unii traktowali inaczey niż jeńców wojennych, gubernatorowie powstańczych prowincyi, dezertery, którzy przyłączyli się do powstania, rozbójnicy morscy i łupieżcy u granic, osoby, które dobrowolnie brały udział w powstaniu, a których majątek przenosi 20.000 dolarów. Wszyscy ci wykluczeni, jeżeli chcą otrzymać amnestyę, muszą osobno upraszać o nią prezydenta, który o ile względy państwa zezwola na to, będzie udzielać przebaczenia.

II.

Lwów, 15. czerwca. W onegdajszym artykule wstępnym staraliśmy się wykazać, iż obawy komitetu towarzystwa gospodarczego galicyjskiego — jakoby Galicya nie była w stanie wytrzymać spółzawodnictwa ceny z produktami nadgranicznych prowincyj rosyjskich — zdaniem naszym, nie są dostatecznie uzasadnione. Dodać tu jeszcze musimy, iż większa część produktów rosyjskich do Galicyi wprowadzanych, w niej nie zostaje, lecz przechodzi tylko do innych prowincyj monarchii a nawet i zagranicę, jako przedmioty handlu transitowego. Wełna, łój, skóry, konopie, len z Rosyi przychodzące, przeznaczone są po największej części dla Austrii, Czech a w części i dla Szląska pruskiego. Gdyby więc na artykuły te wysokie cło wchodowe nałożono, zmieniłyby one drogę wywozu, zwróconoby je ku portom morskim, z nie małą szkodą dla handlu galicyjskiego. Nawet woły w tak znacznej ilości z Rosyi sprowadzane, wypasają się tylko na wywarach gorzelnii galicyjskich, większa ich część idzie do Wiednia i stanowi jeden z głównych przedmiotów przewozu kolej galicyjskiej. Podobnie i zboże rosyjskie, po największej części nie zostaje w Galicyi lecz tylko przez nią przechodzi. Na targach zaś galicyjskich z zbożem krajowem konkurować już dla tego nie może, że zboże rosyjskie ponosić musi znaczne koszta transportu, zanim się na targi galicyjskie dostanie, te zaś koszta transportu istnem już są cłem protekcyjnym dla zboża galicyjskiego. Tylko w takim przypadku, gdyby w Galicyi był nieurodzaj i głód, a na Wołyniu i Podolu rosyjskiem obfitość i urodzaj, mogłoby zboże rosyjskie stanąć w konkurencyi z zbożem galicyjskiem w Galicyi samej. W takim zaś przypadku, szczęściem do nader rzadkich wydarzeń należącym, nie możnaby przecie zakazywać lub utrudniać wprowadzania zboża zagranicznego.

Teraz kilka jeszcze słów powiedzieć musimy o chwilowem nałożeniu wyższego cła, na produkta rosyjskie, przez komitet proponowanym, jako skutecznym *represyjnym* środkiem, a raczej o środku spowodować mogącym rząd rosyjski, do niższenia cła wchodowego od wyrobów austriackich. Środek ten, zdaniem naszym, nie odniosłby pożądanego skutku. Chociażby i najwyższe cło wchodowe na produkta rosyjskie do Galicyi wprowadzane, nałożone było, to jednak rząd rosyjski nie odstąpiłby dla tego od systemu prohibicyi i zakazu, będących główną cechą polityki handlowej rosyjskiej. Rząd rosyjski w pojęciach swych ekonomiczno-politycznych nie wyszedł dotąd po za owe stadyum nauki gospodarstwa społecznego, w którym uważano za alfę i omegę wszelkiej polityki handlowej ten mylnik widoczny, że każde państwo samemu sobie we wszystkim wystarczyć powinno. Postęp czasu, ufatwiona z ościennymi narodami komunikacya, — do czego koleje żelazne w Rosyi we wszystkich kierunkach budować się mające, silnie się przyczynią, — wpływ nareszcie coraz więcej rozszerzającej się oświaty, wszystko to razem wzięte spowoduje kiedyś rząd rosyjski do zmodyfikowania obecnej taryfy cel swoich, jako zabytku dawniejszego, dziś powszechnie już zaniechanego stanowiska ekonomicznego. Nie zawsze to Rosyja tak szczelnie przed wyrobami zagranicznymi, granice swoje zamykać będzie. Nałożenie zaś cła na wyroby z Rosyi do Galicyi sprowadzane, nie przyspieszyłoby ani na chwilę pożądaney zmiany w polityce handlowej rządu rosyjskiego, a ten tylko niezawodnyby skutek miało, iżby się handel produktami rosyjskimi od Galicyi zupełnie odwrócił. W ogóle wszelkie cła wysokie, jako odwet użyte, szkodzą zawsze krajowi, któryby ich jako broń zaczepną lub odporną uważał. Jestto pewnik ekonomiczny, który doświadczenie w zupełności stwierdziło. Zdaniem więc naszym, nałożenie wysokiego cła wchodowego na produkta rosyjskie, rol-

nictwa galicyjskiemu żadnejby korzyści nie przyniosło, a handel naszej prowincyi na dotkliwe straty narazićby musiało.

Monarchia Austriacka.

Kraków, 13. czerwca. (Z podróży Jego Exc. p. Namiestnika.) *Krak. Ztg.* pisze: Według doniesień z Tarnowa Jego Exc. p. Namiestnik i komenderujący Galicyi fml. baron Paumgartten przybył tamże dn. 9. b. m. o godzinie 9. wieczorem w towarzystwie pana Pajęczkowskiego, starosty obwodowego. Na granicy obwodu tarnowskiego w Zgłobicach oczekiwało na Jego Excelencyę 24 młodzieży wiejskiej kónno, którzy otaczając powóz pana Namiestnika towarzyszyli Mu aż do Tarnowa. Przed zajazdem Krakowskim, gdzie Jego Excelencya wysiadł, zgromadziły się władze, c. k. wojsko, mnóstwo ludu i powitano Jego Excelencyę donośnemi okrzykami. Po przeglądzie wojska nastąpiło przedstawienie c. k. korpusu oficerów, najprzew. ks. Biskupa i duchowieństwa, wszystkich władz miejscowych, korporacyi nauczycielskiej i reprezentacyi miejskiej, starszych gminy izraelskiej i rabina, tudzież wielu wójtów gmin wiejskich, którzy przedkładali Jego Excelencyi swoje prośby. Podczas wieczery muzyka pułku ułanów hr. Civalart wyprawiła Jego Excelencyi serenadę. Nazajutrz o godzinie 8. zrana p. Namiestnik zwiedzał kościół katedralny, gdzie u drzwi powitał Jego Excel. ks. infułat z proboszczem katedralnym, szkołę żeńską, gdzie każda klasa witała pana Namiestnika hymnem ludu, szkołę główną gdzie oglądał pisma i rysunki uczniów, wypyując nauczycieli o postępy tychże, poczem wyraził im swoje zadowolenie. Następnie Jego Excelencya zwiedzał c. k. władzę obwodową i wglądał w jej sprawy, sąd obwodowy, więzienia, powiatową dyrekcję finansową, magazyny wojskowe, szpitale powszechny i izraelski, koszary piechoty, urząd powiatowy, gimnazjum wyższe, dom sierót dziewcząt, stajnie konnicy i szkołę jazdy konnej, nareszcie magistrat. Jego Excelencya odwiedził także x. Biskupa, gdzie przedstawiano Mu całą kapitułę. Po śniadaniu o godzinie 2¹/₂. Jego Excelencya opuścił Tarnów zegnany okrzykami ludności i udał się na Pilzno, Dembicę i Ropczyce do Góry Ropczyckiej, gdzie przenocował w zamku c. k. tajnego radcy hrabiego Kazimierza Starzeńskiego. W pomienionych miasteczkach Jego Excelencya był przyjmowany przez władze i ludność liczną zebraną, w Pilźnie nadto przez zakon OO. Karmelitów z prowincyałem na czele. Jego Excelencya, po przedstawieniu władz i c. k. korpusu oficerów w Pilźnie zwiedzał urząd powiatowy, podobnież w Ropczycach gdzie równie jak w Górze Ropczyckiej oglądał także stajnie konnicy. Do Góry Ropczyckiej Jego Excelencya przybył o godz. 9. wieczorem i był powitany przez starostę obwodu rzeszowskiego pana Pluschka, tudzież pułkownika hr. Wallis.

Wiedeń, 13. czerwca. (Nowa pożyczka austriacka.) Minister skarbu wniósł na czwartkowym posiedzeniu izby deputowanych prawo względem udzielenia kredytu w wysokości 116 mili. Suma ta, chociaż znaczna, nie jest jednak wcale zastraszająca, bo największa jej część przeznaczona jest na konwersyę długu, nie zaś na zaciągnięcie długu nowego. Żądany kredyt rozkłada się na dwie części, i służy do opłacenia długu bankowego i do pokrycia potrzeb państwa w latach 1865 i 1866. Do pierwszej części należą 96¹/₂ milionów, jako pokrycie długu na dobrach państwa opartego, a raczej wystaraniem się na drodze kredytu o sumy, które nie można chwilowo zrealizować ze sprzedaży dóbr; do drugiej części odnosi się pokrycie właściwego niedoboru w wysokości 20 milionów, a mianowicie 7 milionów do pokrycia niedoboru w roku 1864, a 10 milionów do pokrycia takowegoż niedoboru w latach 1865 i 1866, 3 miliony zaś jako subwencya dla dróg żelaznych. Spłata długu bankowego jest zatem najważniejszym momentem projektowanego prawa. Dotychczasowe doświadczenie co do postępu sprzedaży dóbr państwa pokazało, iż ze sprzedaży dóbr tych nie będzie można zrealizować sum bankowi spłacić się mających w terminach umową z r. 1863 oznaczonych, do końca roku 1866 rozłożonych, gdyż lata ubiegłe 1863 i 1864 z powodu nieurodzaju i stagnacyi w odbycie ziemio-płodów sprzedaży dóbr nie sprzyjały. Minister więc skarbu żąda uchwalenia kredytu, gwoli temu, ażeby się zastosować do statutu banku ze względu na przywrócenie wartości waluty, i ażeby nie był zmuszony do sprzedaży dóbr państwa za każdą cenę ze szkodą skarbu publicznego. Sądziemy, iż minister skarbu postępuje według zdrowej zasady, iż każdy towar lepiej spieniężyć można, jeżeli się go nie koniecznie sprzedać musi. Gdy zaś ani statutów banku zasuspendować ani też zmienić nie można, ani też na dobra skarbowe kupców siłą przyciągnąć nie można, przeto kredyt żądany, pomimo wszelkich usiłowań stronnictw, udzielony być musi.

Co zaś dotyczy żądania sumy do pokrycia potrzeb państwa na dwa lata administracyjne 1865 i 1868 zważyć wypada, że wyniki czteronastomiesięcznego peryodu administracyjnego z roku 1863/64 były nader niekorzystne. Wpływy były mniejsze o 33 miliony poniżej preliminowanej sumy, wprawdzie i wydatki były mniejsze o 8 milionów. Zważywszy jednak, iż niedobór prawie 11 milionów powstał z powodu niedokonanej sprzedaży dóbr państwa, że w skutek tego wyznaczone spłaty bankowi w sumie 16 milionów nie mogły być uiszczone, wypada jako ostateczny rezultat, iż niedobór z podatków stałych i niestałych doszedł do 20 milionów, a wydatki zwiększyły się o 7 milionów. Zmniejszenie wpływów jest zaiste wypadkiem pozalowania godnym, ale nie przerażającym, zwłaszcza iż pochodzi z okoliczności przemijających, wyjątkowych. Nieurodzaj

na Węgrzech z jednej strony a wojna amerykańska z drugiej, spowodowały kryzys dla rolnictwa i przemysłu trudną do przebycia. Wojna szleswicko-holsztyńska spowodowała wydatki nie prelimitowane, tak iż z spóldziałania różnych zupełnie odmiennych sił niedobór znacznie wzrósł, za co minister skarbu odpowiedzialny być nie może, i zarzucić mu też nie można, jeżeli dla pokrycia potrzeb nieprzewidzianych użył środków na inne cele przeznaczone i środków tych tak użył, jak potrzeba wskazywała w danych okolicznościach. Położenie finansów państwa nie pogorszyło się więc tak znacznie, ani też mogło spowodować głębokiego wstrząśnienia giełdy. Gdyby ciężar spłat bankowych już był załatwiony, nieurodzaj i wojna nie wymagałyby tak wielkiego wyteżenia sił. Ze zaś z końcem 1866 roku ciężar ten załatwiony będzie, waluta się ustali, kryzys przemysłowa przemienie, a przez postęp nowej organizacji administracyjnej zmniejszenie budżetu normalnego stanie się możliwym, przeto już w najbliższej przyszłości a mianowicie już w roku 1867, w którym, według zapewnienia ministra skarbu niedoboru nie będzie, spodziewać się można znacznego polepszenia sytuacji finansowej i wszystkich stosunków, z czego nastąpi podniesienie wpływów z dróg żelaznych i zmniejszenie subwencji, na które to drodze skończą się smutne i kredytowi państwa szkodliwe sprzeciżki o wypłatę subwencji i nastanie normalny stosunek między kolejami subwencyonowanymi a rządem. Zresztą zmniejszyła się już subwencja przy kolei zachodniej Elżbiety i już w roku bieżącym towarzystwo żegluga parowej na Dunaju i kolej zachodnia czeska obejdą się bez pomocy rządowej.

Wiedeń, 14. czerwca. (Nowiny dworu.) Najjaś. Pan przepędził dzień wczorajszy w *Laxenburgu*. — Jutro niebędzie Jego Ces. Mość udzielać audiencji z powodu święta Bożego Ciała, aż dopiero w piątek. — Jutro po południu będzie u Arcyksiężny Zofii w Schönbrunnie uczta familijna. Arcyksiężę *Franciszek Karol* i Arcyksiężna *Zofia* udadzą się z końcem tego miesiąca do Salzburga, a ztamtąd do *Ischl*, gdzie o tym samym czasie uda się także Najjaś. Pan dla odwiedzenia Cesarzowej i dzieci cesarskich.

(*Ratyfikacye traktatu handlowego*) między Austrią i związkiem celnym zostały już wymieniane. Co do traktatu handlowego z Szwajcaryą oświadczyła Austrija, że nie może jeszcze teraz postawić Szwajcaryi na równi z najbardziej uwzględnionymi narodami pod względem nowej taryfy celnej.

(*Sprawy parlamentarne.*) Wydział finansowy do budżetu na rok 1866, ukończył swoje prace na posiedzeniu w d. 12. b. m. i oczekuje tylko uchwały izby panów względem budżetu na rok 1866, i sankcyi tegoż aby gotowy budżet na rok 1866 przedłożyć izbie.

Wydział obrat d. 13. b. m. Dra *Tascheka* jeneralnym sprawozdawcą z całego budżetu. Wydział finansowy do budżetu na rok 1865 uchwalił przekazać tytuły przedłożonego zamknięcia rachunków za rok 1862 tym referentom, którzy się w tym roku zajmowali temi tytułami. Za nieobecnych inni członkowie wydziału obejmą sprawozdanie.

(*Posiedzenie izby deputowanych z d. 13. czerwca.*)

Z porządku dziennego przypadło najprzód pierwsze odczytanie wniosku rządowego względem *kolei żelaznej z Koszyc do Odeberg* z koleją uboczną do *Preszowa*.

Na wniosek *Demla* uchwała izba wybrać do wstępnej obradowania nad tym wnioskiem wydział z grona izby o 12stu członkach. Wybrani zostali deputowani: *Stummer*, *Steffens*, *Pankratz*, *Bethmann*, *Alduleanu*, *Demel*, *Binder*, *Riese*, *Wratislaw*, *Hubicki*, *Schlegel* i *Rechbauer*.

Potem przystąpiono do obrad nad projektem ustawy względem *tymczasowych zmian powszechnej austriackiej taryfy celnej*. Odnosne postanowienia taryfowe przyjęła izba na wniosek *Steffensa en bloc* jak również sam projekt ustawy bez debaty przy drugim i trzecim odczytaniu, poczem o godzinie 12^{1/4} zamknięto posiedzenie, ponieważ porządek dzienny był już wyczerpany.

Przyszłe posiedzenie naznaczone zostało na dzień następny stawiając na porządku dziennym: obrady nad wnioskiem Dra *Bergera* względem objaśnienia §. 13go i względem komisji przyznanych podług §. 13. instytutowi kredytowemu.

Rosya.

(*Następca tronu.*) *Ueber Lund u. M.* pisze: Terazniejszy Następca tronu Wielki Książę Cesarzewicz *Alexander Alexandrowicz*, urodził się w dniu 26. lutego (10. marca) 1845 r. Wielki Książę jest praktycznego usposobienia, wielkiej energii i niezłomnej woli, a przytem wszystkim nadzwyczaj ujmującej uprzejmości, bystrości sądu i dobrego serca. Nie będąc wielbicielem długich mów, wyraża się krótko i stanowczo; obok tego ocenia należycie znaczenie gruntownego wykształcenia, nie traci żadnej sposobności rozszerzenia sfery swych wiadomości, ustalenia sądu o wszystkim, korzystając z wszelkiej nauki, bez zamiaru stania się uczonym. Jakkolwiek otaczający go świat małe zdaje się budzić w nim zajęcie, jednakowoż zwraca uwagę na wszystko i zna dokładnie swe otoczenie, a trafne i niespodziane jego uwagi o tem co widzi, świadczą o jego głębokiem duchowem życiu. Wielki Książę *Alexander Alexandrowicz* jest dzielny jeźdźcem i doskonale znającym wszelkie ćwiczenia wojskowe, punktualnym i sumiennym w pełnieniu swych obowiązków. Kocha swą ojczyznę przedewszystkiem, a przy jego wrodzonym głębokiem uszanowaniu dla praw, kiedyś godnie odpowie, jak można oczekiwać, tak niespodzianie na niego przypa-

dłemu powołania. W kierowaniu jego wykształceniem miał udział jenerał *Gogel*, obecny ambasador przy dworze sztutgardzkim, nadzwyczaj wykształcony i zdolny tajny radzca *Titow*, następnie rzeczywisty radzca stanu p. *A. Grim* i jenerał-adjutant, hrabia *Petrowski*, który towarzyszył Wielkiemu Księciu w podróży do Nicei.

Kronika.

(*Stowarzyszenie urzędników.*) Według doniesień z *Stanisławowa* przystąpiło tam do dnia 11go b. m. ogółem 82 urzędników do powszechnego stowarzyszenia urzędników monarchji austriackiej, i w tymże dniu odbyło się zgromadzenie jeneralne, na którym wybrano wydział miejscowy złożony z dziewięciu członków i czterech zastępców. Wybrani zostali: pp. radzca sądu obwodowego *Hausser*, dyrektor szkół *Czapelski*, inspektor podatkowy *Kuhnen*, radzca sądu obwodowego *Mayer*, dyrektor urzędów pomocniczych *Sobota*, komisarz powiatowej dyrekcji finansowej *Fuchs*, poborca kasy zbiorowej *Ebenberger*, prezes sądu obwodowego *Schenk*, komisarz obwodowy *Dörfl*, oficyał prowiantowy *Brandl*, rewident rachunkowy *Czechowski*, zastępca prokuratora państwa *Lidl* i kontroler urzędu podatkowego *Kropatschek*.

(*Nieszczęsny wypadek.*) W *Grabowcu*, w powiecie *Bohorodczanskim* dziewięcioletni chłopiec, syn tamtejszego kmiecia, bawiąc się dnia 11go b. m. z innemi dziećmi na brzegu *Bystrzycy*, wpadł przypadkiem w wodę i utonął.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Następujące ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów w II. połowie z. m. były na targach w

	Miejsce targu:									
	Drohobycz		Samborze		Komarnie		Trembowli		Tarnopolu	
	zł.	e.	zł.	e.	zł.	e.	zł.	e.	zł.	e.
	waluty austriackiej									
Mec pszenicy	3	53	3	20	3	.	2	30	2	31
„ zyta	2	40	2	30	2	4	1	50	1	50
„ jęczmienia	2	6	2	25	2	.	1	45	1	27
„ owsa	1	36	1	25	1	25	1	5	.	85
„ hreczki	1	93	.	.	2	11	1	55	1	35
„ kukurudzy	3	13
„ kartofli	1	86	.	.	1	80	.	90	.	80
Cetnar siana	1	60	.	90	1	20	.	.	.	40
„ wełny
„ nasienia konioczu
Sag drzewa twardego	8	.	7	50	9	.	.	.	10	50
„ „ miękkiego	6	.	4	50	7	50	.	.	9	.
Funt mięsa wołowego	.	10	.	13	.	11	.	11	.	14
Mas okowity	55	.	38	.	60	.	50	.	48

Wiedeń, 12. czerwca. (Targ na woły.) Na naszym wczorajszym targu znajdowało się 1413 wołów węgier., 1149 galic. 190 krajowych. Z tych sprzedano na potrzebę miejscową 1586 sztuk, na prowincyę 1146 sztuk i płacono za 1 sztukę ważącą od 500 do 640 zł 125 zł . do 162 zł ., a za cetn. 23 zł . do 25 zł .

Ostatnia poczta.

Berlin, 14. czerwca. Prov. Corresp. pisze: Najnowsza austriacka depesza przywiodła do skutku porozumienie względem najważniejszego punktu, i można zatem spodziewać się w najkrótszym czasie dalszego porozumienia i spólnych rozporządzeń względem rozpisania wyborów uzupełniających do zgromadzenia stanów w Księstwach. — Pruski syndykat koronny ukończy obrady swoje temi dniami, a sejm krajowy w tym tygodniu.

Altona, 14. czerwca. Rozporządzenie król. pruskiego prezydenta ministrów pana *Bismarka* z 10. b. m. oznajmia, że te okręta szleswicko-holsztyńskie, które otrzymają pozwolenie do zatknięcia bandery pruskiej, mają być w portach pruskich traktowane zarówno z okrętami pruskimi.

Berna, 13. czerwca. Rząd holenderski zaproponował radzie federacyjnej układy względem zawarcia traktatu przyjaźni i handlu.

Nowy York, 3. czerwca. Liczna ekspedycja odeszła do *Texas*. — Przepisy paszportowe zostały zniesione. — Jenerał *Sherman* przybył do *Nowego Yorku*, ostrzegając w rozkazie pożegnawczym żołnierzy przed awanturniczymi wyprawami, i wzywając ich, ażeby powrócili do spokojnych zatrudnień.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 14. czerwca.

Hotel George: pp. Hr. *Dzieduszycki Jul.*, z *Jarczowic*. — Hr. *Goluchowski Stan.*, z *Sinkowa*. — *Hartmann Fryd.*, z *Szwajcaryi*. — *Morawski K.*,

z Nahorze. — Mysłowski Ant., z Koropca. — Radziejewski Edw., z Ditkowie — Sufczyński Stan., z Łańcuchowa.
Hotel europejski: Baroni Józef, c. k. oficer, z Słowicy. — Contimir Jerzy, z Bofuchan. — Malczewski Stan., z Czesnik.

Hotel George: PP. Horodyski Tom., z Krogulca. — Olexiński Michał, z Sokala. — Pięczykowski Józef, z Wybranówki.
Hotel Langa: Rinner Marek, c. k. radca, z Wiednia. Wallner Jan, nadporucznik moldawski, z Jas.

Wyjechali ze Lwowa.

PP.: Hr. Wallis Oliwier, c. k. pułkownik, do Łańcuta. — Starzeński B., do Derewni. — Kunaszewski Wład., do Kutyszczy. — Lanery Henryk, do Prusina. — Michalewski Ant., do Buczacza. — Fezi F., do Wiednia. — Cieński Wład., do Okna. — Maurocordato Ant., do Moldawy. — Zborowski Ignacy, c. k. prz. pow., do Wiednia.

PP. Garbis, c. k. major, do Wiednia. — Br. Brückmann Ludwik, do Monasterzec. — Br. Kapri Michał, do Wiednia. — Br. Poten Lud., do Łańcuchowa. — Dylewski Mar., do Rolowa. — Tetzloff Kaj., do Netreby. — Hulinka Teodor i Alex., do Chłopiatyna. — Lenkiewicz Bol., do Wiednia. — Strachoccy Roman i Józef, do Rudnik. — Urbański Rud., do Dobrosina. — Podrazza Ed., c. k. porucznik, do Przemyśla.

TEATR.

Dziś (przedst. polskie): „Żydzi“, komedia w 4 aktach przez Józefa Korzeniowskiego. Pierwszy występ p. Marceliny Ekerowej.

Dnia 14. czerwca 1865 roku wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym lwowskim następujących pięć liczb:

70. 9. 77. 38. 35.

Przyszłe ciągnięcia nastąpią dnia 24. czerwca i 5. lipca 1865 r.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 14. i 15. czerwca 1865.

Table with 6 columns: Pora, Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaura, Stopień ciepła według Reaura, Stan powietrza wilgotnego, Kierunek i siła wiatru, Stan atmosfery. Rows for 7. god. zrana, 2. god. po poł., 10. god. wiecz. for both days.

Kurs Lwowski.

Dnia 13. czerwca.

Table with 4 columns: Dukat holenderski, Dukat cesarski, Polimperyał zł. rosyjski, Rubel srebrny rosyjski, etc. Columns for gotówka (zł. c.) and towarem (zł. c.).

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 13. czerwca.

Table with 2 columns: 5% Metaliki, 5% pożyczka narodowa, Losy z 1860 roku, Akeye banku wiedeńskiego, Londyn, 10 funtów szterlingów, Srebro, Dukat pojedynczy.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 13. czerwca.

Large table with multiple columns: 1. Błąd publiczny (Za 100 zł.), 2. Stan oblig. domestykaln., 3. Akeye, 4. Listy zastawne, 5. Obligacje z prawem pierwszeństwa. Includes sub-sections for B. Krajów koronnych and Wyż. Aust.

Table with multiple columns: 1. emis. po 200zł. m. k., Kolej Budehradzka, Kolej Aussig - Ciepl., Kol. Bern. Ross., mon. konw., Kol. Grac. - K6h. i Tew., Austr. towarz. żegl. par., Lloyd w Tryeście, Tow. młyn par. w Wied., Powoz. austr. Tow. gaz., Mostu łącz. w Peszcie, 6. Listy zastawne, Banku narod., Banku (na 12 m. 5%), Gal. Tow. kred. w w. a., Węgier. Towar. ziemskie, Kolej Elzbiety, Emis. z r. 1862, Tow. austr. kol. państwa, Kol. półn. po 100 zł. m. k., Kol. półn. po 100 zł. w. a., Kol. Głogn. po 100 zł. m. k., Uprzyw. czeska kol. zach., Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł., Kolej gal. Karola Ludwika.